

Ordliste

Forkortelser	Forklaring
Aftaleudvalget	Med henblik på at sikre den overordnede koordinering af overvågningsprogrammet (NOVA 2003) og lette kommunikationen mellem de deltagende institutioner er der etableret et Aftaleudvalg, der træffer beslutninger om eventuelle ændringer og tilpasninger af programmet, fx beslutninger om igangsætning af arbejdet med temarapport om ferskvandskredsløbet.
A, B1, B2, B3 og C-E	Recipientmålsætninger for vandløb: A særlige videnskabelige interesseområder, B1 Gyde- og opvækstområder for laksefisk, B2 Laksefiskevand, B3 Karpesfiskevand og C-E Lempet målsætning
DHI	DHI, Institut for Vand og Miljø i Hørsholm, www.dhi.dk som bl.a. har udviklet MIKE SHE / MIKE 11 modelkoden der anvendes i DK-modellen. Bidraget til DK-model med kodeudvikling i kontrakt for Erhvervsfremmestyrelsen, og vejledning i forbindelse med problemer med kode og model-setup. Deltagelse i midtvejsevaluering i panelet ved Anders Refsgaard, formand, i juni 2002.
DJF	Danmarks JordbrugsForskning i Foulum, www.agrsci.dk . Bidraget til temarapport med viden om fordampning ved Finn Plauborg (kapitel 6)
DMI	Danmarks Meteorologiske Institut i København, www.dmi.dk . Databærende institution for nedbør og klimadata, bl.a. 10x10, 20x20 og 40x40 km grid og data fra målestationer mm. Data fra 40x40 km grid anvendes til DK-model 1990 og frem. Bidraget til temarapport med viden om nedbør og klima ved Claus Kern-Hansen (kapitel 5 og 6)
DMU	Danmarks Miljøundersøgelser i Roskilde/Silkeborg, www.dmu.dk . Har leveret data til den nationale vandressourcemodel (bl.a. afstrømningsdata, arealanvendelse). Overvågningssekretariat for NOVA i Silkeborg. Bidraget til temarapport med viden om afstrømning og overvågning (kapitel 5 og 6)
DK-model	Forkortelse for den nationale vandressourcemodel opstillet af GEUS under en projektkontrakt for Miljø- og Energiministeriet 1996-2002. Modelopstillingen er opdelt på 11 delmodeller og baseret på MIKE SHE / MIKE 11 www.vandmodel.dk
EU's Vandrammedirektiv	Omdrejningspunktet for EU's vandpolitik i de kommende tiår. Overordnede ramme for beskyttelsen af vandløb og søer, overgangsvande (flodmundinger, laguner o.l.), kystvande og grundvand. Paraply for nye underdirektiver om grundvand og om regulering af prioriterede, miljøfarlige stoffer, www.mst.dk

FYN	DK-model delopland Fyn (DK-model for øen Fyn: 2945 km ² , dette opland som er rapporteret er excl. Tåsing, Langeland og Ærø mv.)
GERDA	Geofysisk Relationel DAtabase. www.gerda.geus.dk , hjemsted for den nationale geofysiske database GERDA. Her kan man finde information om Gerda-projektet, databasen, udvekslingsformater og muligheder for levering (download eller abonnement) af data
GRUMO	Grundvandsmoniteringsopland. Nogenlunde jævnt fordelt over landet er der etableret 67 grundvandsovervågningsoplande (GRUMO), hver udbygget med 15-20 overvågningsindtag fordelt i hovedvandsmagasinet (liniemoniterende), øvre sekundære grundvandsmagasiner (punktmoniterende) og i en indvindingsboring (volumenmoniterende), i alt 1043 indtag, www.geus.dk
GEUS	Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse, www.geus.dk
GIS	Geografisk Informations System, fx "ArcView" eller "MapInfo"
JNO	DK-model delopland Nordjylland. Delmodel der dækker det meste af Nordjyllands amt, i alt 5478 km ²
JOE	DK-model delopland Østjylland. Delmodeller der dækker oplandet til Hjarbæk fjord, Mariager fjord og Djursland, i alt 4418 km ²
JSV	DK-model delopland Sydvestjylland. Delopland der dækker oplandet til Skjern å, Varde å og Sneum å, i alt 5263 km ²
JSY	DK-model delopland Sydjylland. Delmodel der dækker Sønderjyllands amt og dele af Ribe og Vejle amter, bl.a. Ribe å, i alt 4500 km ²
JVE	DK-model delopland Vestjylland. Delmodel der dækker Thy, Mors, Salling, Karup å's opland, Storå og nordlige tilløb til Ringkøbing fjord, i alt 5291 km ² .
LOOP	LOOP består af fem landovervågningsoplande: tre ler-oplande: Horndrup Bæk, Lillebæk og Højvands Rende og to sand-oplande: Odderbæk og Bolbro bæk. Landovervågningen giver detaljerede beskrivelse af dyrkningspraksis, fysisk-kemiske målinger i rodzonen, kemiske analyser af grundvand, gylle og vandløb.
MIKE SHE	Deterministisk og fysisk baseret distribueret hydrologisk model som kan beskrive de vigtigste strømningsprocesser i vandkredsløbets landfase. Tre MIKE SHE moduler har været anvendt i DK-model: Mættet strømning, overfladisk afstrømning og vandløbsafstrømning (sidstnævnte baseret på MIKE 11 for Jylland og Bornholm)
MIKE 11	Deterministisk og fysisk baseret hydrologisk model som kan beskrive flow og vandspejlsforhold i vandløb og søer (kan kobles med MIKE SHE)

NOVANA	Det nye overvågningsprogram, som erstatter NOVA pr. 1.1.04, se kap.9
NOVA / NOVA 2003	Det nuværende overvågningsprogram. NOVA-2003 gennemføres i et samarbejde mellem amterne, DMU, GEUS og Miljøstyrelsen. Amterne udfører hovedparten af overvågningen. DMU forestår målinger på de ekstensive havstationer, målinger og beregning af det atmosfæriske nedfald og driver et net af 27 nationale vandføringsstationer med tidsserier tilbage til 1920'erne til bestemmelse af vandføringen. Til drift og rapportering af de syv fagområder og til udmøntning af Aftaleudvalgets beslutninger om eventuelle ændringer og tilpasninger af programmet.
OSD	Områder med særlige drikkevandsinteresser På grundlag af amternes klassificering af grundvandsforekomsternes mængde, kvalitet og beskyttelse, er der udpeget områder med særlige drikkevandsinteresser, som er store nok til at sikre den fremtidige forsyning med rent drikkevand. De dækker nu 35% af Danmarks areal. I "Områder med særlige drikkevandsinteresser" er et vigtigt led i at sikre, at grundvandet i fremtiden kan forsyne os med godt drikkevand. Det sker ved detailkortlægning, zoner og indsatsplanlægning.
SJN	DK-model delopland Nordsjælland. Delopland som stort set dækker HUR området på Sjælland, dvs. Roskilde, Frederiksborg og Københavns amter, i alt 2831 km ²
SJS	DK-model delopland Sydsjælland. Delopland der dækker stor del af Storstrøms amt, bl.a. Stevns, Møn, Lolland, Falster og sydlige Sjælland, i alt 3207 km ²
SJV	DK-model delopland Vestsjælland. Delopland som dækker store dele af Vestsjællands Amt bl.a. Suså, Tude å, Tuse å og Odsherred, i alt 3207 km ²
Vandrådet	Vandrådet (nedsat af Miljøministeren i 1983) kom i 1992 med en betænkning, som er publiceret af Miljøstyrelsen (Betænkning fra Miljøstyrelsen Nr.1 1992: Danmarks fremtidige vandforsyning). Arbejdsgruppe 1 beskrev vandressourcens kvalitet og kvantitet
VOD	Vandområde distrikt jf. EU's Vandrammedirektiv De administrative rammer for den praktiske gennemførelse af vandrammedirektivet skal være såkaldte vandområdedistrikter. Den geografiske afgrænsning af vandområdedistrikterne skal baseres på de naturlige grænser mellem vandløbsoplandene og dermed i princippet uafhængigt af kommunegrænser, amtsgrænser og nationale grænser. Hvert vandområdedistrikt omfatter land- og havområder bestående af et eller flere vandløbsoplande med tilhørende grundvand og kystvand. For hvert vandområdedistrikt skal udpeges en ansvarlig myndighed der får det overordnede ansvar for vandområdeplanlægning og opfyldelse af miljømålene.